

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 5. srečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hraunilnični račun št. 652.841.

Vojna na skrajnem Vztoku.

(Brzobjavne vesti).

Prva in druga baltiška eskadra.

LONDON 25. Listu „Daily Mail“ so z otoka Mavricija sporočili, da je tjakaj do spela ladija „Varora“ videla prvo in drugo baltiško eskadro kakih 800 ali 900 milj južno-zapadno od Cajlona. Brodovje je navidezno plulo proti sundaški morski ožini.

Ogrska kriza.

BUDIMPEŠTA 25. „Ogrski brz. biro“ poroča, da je bil danes ob 1. uri popoldne Koloman pl. Szell vsprejet od cesarja v avdijenci. O izidu avdijence, ki je trajala nad eno uro, se ni Szell hotel izjaviti. Kakor je omenjeni biro iz dobrega vira zvedel, si Szell ob obstoječih razmerah in z ozirom na precizirano stališče ne more tako hitro predstavljati parlamentarne vlade, ki bi imela obstanka, kar je izjavil večeraj tudi nasproti grofu Tiszi.

BUDIMPEŠTA 25. Grof Tisza je bil danes vsprejet od cesarja v avdijenci, ki je trajala pol ure.

Brzobjavne vesti.

Gibanje proti kristijanom in inozemcem v Kitaju.

LONDON 25. „Morning Post“ so dne 23. t. m. sporočili iz Šangaja: V mestu Kiating, pokrajina Sčevan, je izbruhnilo gibanje proti kristijanom in inozemcem. Ustaki so odbili kitajske čete, ki so bile odposlane, da vdaše gibanje. Bati se je, da pride do krvavih izredov.

Španski kralj se zaroči.

LONDON 25. „Daily Mail“ poroča iz Madrida od 24. t. m.: V tukajšnjih zelo zanesljivih krogih se govori, da so se večeraj formalno pričela pogajanja glede ženitve španskega kralja in princesije Patricije Connaught. Splošno dobro obveščeni člani dvorne družbe smatrajo, da je vse pogajanje skoraj gotov.

Iz Hrvatske.

ZAGREB, 27. marca 1905.

Na stolici hrvatskih banov sedi že skoro polni dve leti Teodor grof Pejaševich, ki si je določil devizo: da izvede »dobro in pošteno upravo« domnevano v tem, da bo vse naše javno in društveno življenje preporočeno iz temelja, pa naš bna vse drugače izvaja to svoje načelo. Ker on menda umeva pod imenom one devize — popolno madjarizacijo Hrvatske. Da, odkar je na stolici hrvatskih banov grof Pejaševich, je postala pri nas madjarizacija tako silna, tako splošna in vsakdanja, kakor ni bila nikdar za vladanja

PODLISTEK.

164

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. — O.

Nebo je sijalo kakor skozi steklo in se spuščalo daleč za Savo nad široko ravan, po kateri buji spomladno zelenilo. Po vrtu vodi Angelija starega križarja Filipa pod roko. Starec hodi počasi in pripogone glave; slab je, še ni prebolel rani. Tu pa tam je postajal, privzdigal glavo, dahnil, vzdihnil, da svežim mladim zrakom okrepi dušo.

— Ali ti je lažje, oče? ga je vprašala deklica nežno.

— Je, gospica, je, nasmehnil se je stari in solza mu je zatrepetala v očesu. Hvala Bogu, zdravje se vrača počasi v stare kosti. Da ni tebe, tvoje pažnje in tvoje skrbi, zlo

prejšnjega bana. Madjarizacija se širi sistematično in sigurno. Podpira jo z vso silo in energijo več naš vladni aparat — štreberji vseh razredov. Najbolj pa se madjarizira na pošti, v domobranstvu in s pomočjo madjarskih šol.

O madjarskih šolah sem vam pisal že neštivilnokrat in obširno. Nu, ipak je vredno, da ponovim nekatere stvari, da tako nudim jasen pregled. Pred Pejaševichem imeli smo pri nas 21 madjarskih šol. On je pa dovolil, da so v dobi poldruga leta osnovali še 24 novih madjarskih šol in imamo po takem sedaj 45 madjarskih ljudskih šol. Kaj se hoče s tem, je jasno na dlani. A to nam kaže ban sam se svojo prezidijalno naredbo o organizaciji madjarskih šol. V tej naredbi je rečeno: obvezanci madjarskih šol so: otroci železniških uradnikov in uslužbencev, otroci družih uradnikov, katerim je madjarščina materini jezik in drugi otroci dotične šolske občine, ako to njih starši izjavili, da hočejo, da otroci zahajajo v madjarske šole. Ravno to zadaje je najvažnejše, ker je tako dana prilika vsakemu detetu v Hrvatski, da more zahajati v madjarske šole. In bodo — morali! Kajti mnogo in mnogo je ljudij, ki so tem ali onim načinom odvisni od Madjarov, pa bodo prisiljeni pošiljati otroke v madjarske šole. In naši očejski krogi bodo gotovo pošiljali svoje otroke v madjarske šole — in bodo v to silili tudi druge stariše, ki so odvisni od njih. Na koncu konca bomo še prisiljeni, da zakličemo: hrvatsko dete spada v hrvatsko šolo!

Nu, da ne pojdemo predaleč od predmeta samega, povedati nam je zakaj smo proti hrvatskim šolam. Ker bo iz teh šol naša mladina prihajala odnaredna in nam odtujena, zidojena s madjarsko državno idejo, od katere nam grzi gotova poguba. Dokler naši otroci ne znajo madjarski, dotlej je dobro, dotlej se moremo vsaj nekako upirati daljnemu širjenju madjarščine. Kajti čim bi naša деца znali madjarski, zahtevali bi Madjari, da se jim tu ustanove gimnaziji in druga učilišča. Na realnih gimnazijah je madjarski jezik že relativno obligaten, dočim na družih ni. Zato pa je tudi pri nas institucij, ki bi rade zanesle madjarski jezik tudi v naše trgovske šole.

Takova institucija je trgovsko-obrtna zbornica v Osijeku. Ta komora ne stori nič za precvit trgovine in obrti v tem kraju naše domovine v Slavoniji, ampak njeni upravitelji mislijo, da so oni samo za to tu, da se morejo pokloniti vsakemu skupnemu ministru trgovine, oziroma, da ga morejo brzobjavno pozdraviti. Ker bi trebalo naše trgovinske šole reorganizirati, ker ne odgovarjajo svojemu namenu, zahtevala je naša vlada mnenje naših komor v tem pogledu. In tu je, ta nesrečna osješka trgovinska in obrtna zbornica, ki »mislila«, da bi se vapoščno reorganiziranje naših trgovskih šol moglo jedino

bi bilo za-me. Ni šala to. Dokler si mlad, skočiti moreš med meče in nože, in če te je kdo opraskal, celi se ti rana kakor bi migal, ali pod starimi lasmi postajajo kosti trde, kri je vodena, slabeje ti maha roka, poča sneje se celi rana. Da, da, tvoja skrb me je rešila, gospica!

— Oh, ne govori tako, oče, je prigo-varjala deklica blago. Jaz ti vidim samo rane, ti si mi rešil življenje. Za koga si vendar prelil svojo kri? Za-me! Da ni bilo tvoje desnice — oh! Še sedaj se zgražam.

— Rad sem prelil to malo krvi za te, od sreč rad. Zaobljubil sem se tvojemu stricu škofu, da bom pazil na-te in te branil do zadnjega diha. Nisem smel pogasiti dane besede. Jaj! Da sem podlegel, da te je ugrabil oni zločinec, jaz bi se bil vrgel skozi okno na kopja besnih kmetov. Ali v pravi čas je prišel Bog Berislava. Krasen junak to na tem svetu. Berislav je tvoj angelj-varuh, Berislav.

— Berislav! je šepnila deklica skozi blažen vzdih, pordečela in očesi sta se joj

izvesti z uveljenjem madjarskega jezika v te šole.

Pa da bi se človek ne načudil? Ta zbornica nima nikakih boljih predlogov od tega, ki bi mogli delovati ubijalno. V ostalem vam bo menda jasno, da se temu mnenju komore ne pridružuje ves trgovski svet. Ali bolje rečeno: ona ni stavila tega predloga v imenu vsega trgovskega in obrtnega sveta slavonskega, ampak to je le mnenje prepokornega jej tajnika in predsednika, teh dveh pozasnih pionirjev madjarščine.

O madjarizaciji v domobranstvu podal sem vam že več primerov. Danes naj vam zavedem le enega, in to najnovejšega. Dosedaj se je pisalo na kapah naših domobrancev hrvatski: »Za kralja in domovino«. To je bodlo Madjare v oči, pak so ta napis zamenili z milozvojnem: »Királyert es hazáert« in so s tem zopet kršili naše pravo. Ta in taka žaljenja se množe od dne do dne, a nikdo od nas se niti ne gane radi tega.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 25. marca 1905.

Položaj na bojišču.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

(Dalje.)

Vidi se torej, da Kuropatkin vzel izkoriščenju svoje nad 120 km dolge pozicije utred vendar ni bil v položaju, da bi bil zbral zapadno od Mukdena sovražniku pretežno bojno rezervno, ki bi bila mogla ko- nečno odbiti tudi naval armade Nogi. Kako bi bil mogel Kuropatkin dne 22. januarija, ob 24 stopinjah mraza, vreči nazaj armado Oyama, ki je bila že tedaj v premoči, iz nje utrjene pozicije v taborih?! Mi smo svoje- dobnost zadostno razmotrivali možnost vpe- šnega ofenzivnega izpada ob učinkovanju armade Gripenberg v črto Davangampu—Šantan—Batsia, in potem smo razmotrivali splošno napredovanje iste s svojo sredino na poti Šantan—Sandepu—Ljaojan ob istodobni podpori po velikem kavalerijskem pohodu proti japonski dovozni črti Inkav—Liaojan. Ali odločilnega vpeha smo se nadejali le v slučaju, če bi bili Rusi na številu vsaj jed- naki Japoncem. Splošno se je v Evropi proti koncu januarija štelo Ruse na pol milijona vojakov, tako, da bi bili v tem času pre- moči proti Japoncem za kakih 50.000 mož.

Vzlie temu smo bili menenja, da Kuropatkin ne nameruje napasti Japoncev in da je iz poznanih vzrokov vprizoril le demon- strativno gibanje s svojim desnim krilom.

To je sedaj popolnoma potrjeno, ker so morali biti Japonci tudi tedaj v veliki pre- moči. Ofenziva proti Sandepu je bila, kakor je sedaj dokazano, brezpogojno le demonstra- oja. Kuropatkin je tudi res dosegel — kakor se je pokazalo v bitki pri Mukdenu — da ni mogel Oyama prezirati iti z glavno

povesili na cvet, ki je vstrepečal na njenih prsah.

— Umejem, je pokimal stari smeje se, ljubezen ga je nosila, ljubezen ima močoe peroti. Ne sramaj se, gospica! Kdor ljubi, ne greši. Vem, kaj je ljubezen. Davno, davno je bilo...; ah, pustimo to, kam mi uhaja stari spomin! Ljubi, le ljubi, hči moja, in Bog naj ti da srečno ljubezen!

Starček je obmolnil, kakor da mu pa- met blodi po starih spominih. Slednjič se je zganil, potegnil z dlanjo preko čela in rekel: Prosim te, gospica, pojdiva pod ono le drevo, da sedem. Utrudil sem se. Ni šala, huda je bila mrzlica, a od tu je toli lepo gledati svet.

— Dobro je oče, je odgovorila mladenka in ga sprovela pod divji kostanj, kjer se je stari spustil na kamen.

— Ti niti ne veš, je spregovoril deklici, stoječi mu nasproti, ti ne veš, hči moja, kako slo ti je grozilo in kdo je v resnici prepredil hinavstvo.

— No, menda ti in Berislav.

svojo vojsko mimo gori rečenih ruskih utred, marveč je moral iste naskakovati. Kaj družega bi bil mogel Kuropatkin, ali kateri- koli drugi general, z manevriranjem doseči ob danih okolnostih?!

Vsakemu je tudi jasno sedaj, zakaj se ni Kuropatkin hotel udati vročemu napa- dalcu Gripenbergu in mu ni hotel, vzlic opetovanim predlogom, dati na razpolago ar- madne rezerve v ta namen, da bi bil Gripenberg nadaljeval ofenzivo preko Sandepu do Ljaojana v svrhu odločitve.

Morda bi bil Gripenberg obdržal pravo. Ali vendar bi bilo preriskirano, ako bi se hotelo še enkrat tako močnega sovražnika pognati iz trdnih pozicij. Kuropatkin ni smel igrati v banque s svojimi silami. On je kakor vrhni poveljnik s trudom in silo v teku enega leta na deset tisoč kilometrov daljave od domovine zbral svojo armado, zato ni smel drzniti se kaj takega, kar je smel tvegati eventuelno kateri njegovih podrejenih poveljnikov a la Gripenberg v svojem delokrogu kakor — povdarjamo to — podpoveljnik.

(Pride še.)

* * *

Baltiška eskadra.

Neki angleški list prinaša o eskadri Roždestvenskega neko poročilo iz Port-Saida, ki bi je mi priporočili v pežno čitanje vsem onim, ki napravljajo križ tudi čez baltiško eskadro in jej ne vedo daviti družega na- sveta, nego da se hitro povrne, ako hoče izbežiti katastrofi.

Iz omenjenega poročila posnemljemo, da je vest, da bo ta eskadra poklicana zopet domov, jednostavno absurdna. To bi se zgo- dilo k večjemu, ako bi bil v principu že dolčen sklep miru. Flota Roždestvenskega je naraščala od tedna do tedna, tako, da imajo Rusi v Indijskem oceanu že sedaj pomorski kontingent, ki je številnejši in močnejši od onega, ki jim ga more Japonska postaviti nasproti. In v slučaju, da flota Roždestven- skega dospe na skrajni Vztok, bi stali Jap- onci pred groznim problemom, da se jim prekinejo zveza na morju, na katere se je opirala do sedaj njihova sreča. V tem hipu so se nade za dober izid potovanja Rožde- stvenskega veliko zboljšale, ker je minola doba velikih viharjev.

Vse je odvisno od prvega spopada z japonskim brodovjem. In če se Rusom posreči doseči morje pri Javi, bi se njihove šanse vedno boljšale. Če tudi je stanje ja- ponskega brodovja možno ocenjevati le aproksimativno — ker so Japonci vedno skrbeli za to, da so skrivali svoje efektivne izgube — vendar je gotovo, da so Rusi glede veli- kih bojnih ladij na boljsem v razmerju tri proti dva. Japonci imajo premoč le glede števila in kakovosti torpedovk. Zaključiti se torej more — pravi rečeni list — da je

— Ne samo mi dva, je zanikal križar z belo svojo glavo. Grga Prišlin, ta zločinec, hotel se je po tebi maščevati nad tvojim stricem, ker je bil tega krvoločnika izpodil iz službe. Hotel te je ugrabiti.

— Mene ugrabiti? se je prestrašila de- klica. A zakaj?

— Ne vprašuj! Dosti je, ako ti povem, da te je hotel ugrabiti. Mi v Kapitelju ni- smo vedeli, da Prišlin z one strani udari na nas, samo to smo čuli, da se kmetje iz pod gore branijo priti k nam pod orožje. Ponu- dil se nam je ubožec dijak-prosjak, da pojde ogledavat, kaj se godi pod goro. Šel je, po- vrnil se hitro in imeli smo kaj poslušati. Prišlin da hoče navaliti s kmeti na najšib- kejem mestu, na Lancelotovo hišo, in da ugrabi tebe, da se tako maščuje nad škofom Pavlom. Zato smo se pripravili tu. Zsto sem ti bil rekel, da zapusti hišo; a ti me nisi slušala, pa bi bila kmalu huda za-te, zelo huda.

— Bog! Bog! je vzdahnila Angelija, kaj sem jaz zakrivila komu? (Pride še.)

stvar Rusije glede kampanje na morju danes manje obupna nego je bila poprej.

Ruska poročila z bojščja.

Iz Hunculina so dne 21. in 22. t. m. sporočili v Petrograd nastopno: Širijo se govorice, o japonskem gibanju, da bi na obeh krilih obkolili Ruse. Ker so Japonci vzeli v svojo vojsko Hunguze, je baje sedaj japonsko konjenišvo močnejše nego rusko. Dopolnilniku lista »Novoje Vremja« se zdi dvomljivo, se bodo-li zamogli Rusi držati pri Kvančentsi. Ako bi to ne bilo možno, se bo treba umakniti do Sibirije, ker bi se pozijejo pri Harbriu, čegar fronta leži vsopredno z železico, težko branilo.

Kirinska podružnica rusko kitajske banke je bila premeščena v Harbin, ker so jo nedavno Kitajci napadli, pri čemer je druhal metala kamenje ter ranila dve straži.

Kitajski guverner v Kiriau se je radi tega dogodka opravičeval pri ruskih oblastnih jah. Poročilo, da je rusko zdravniško osebje v Mukdenu zdravo, je od maršala Oyame od 22. t. m.

Japonski terorizem.

Petrograjska brzozjavna agentura je priobčila nastopno brzozjavko iz Sipingaja: Umikanje Rusov proti severu je med kitajskim prebivalstvom povzročilo paniko. Prebivalstvo se je dosedaj vedlo mirno, ker je verovalo v zmago Rusov, a sedaj beži s otroci in ženami v gore in gozde. Ko so Rusi marširali skozi kitajska mesta, so prebivalci zapirali vrata, a ko so prišli Japonci, so jih pričakovali v praznični obleki, ter so jim poslali nasproti otroke in žene. — Vse to pa zato, ker Japonci strogo postopajo z Kitajci. Tiste Kitajce, ki so na sumu, da so količkaj občevali z Rusi, Japonci preganjajo in mučijo. Kitajski begunci, ki prihajajo na sever, nosijo na sebi znake japonske okrutnosti. Tistim, ki še rabijo ruski denar, odsečejo Japonci roke. Prvi guverner v Liaojangu je zaprt v Hajčenu, drugi je pa pregnan v Port Artur, kjer so ga Japonci mučili, vse njegovo rodbino pa pobili. Nekoga kitajskega polkovnika so v Inkavu umorili. Istotako je ubit tudi polkovnik San. Kitajci so tako prestrašeni, da se sedaj bojé prodati kaj Rusom.

Vesti o miru in Japonska.

Iz Londona poročajo, da z zadnje japonsko pošto tjakaj dospeli japonski časopisi obično razpravljajo okolnost, da ne bi na rodno bogatstvo Japonske bilo kos dolgi vojni in da bi bilo dobro, ako se prične misliti o miru.

Nezaupnica ministru za železnice.

Vse rovinstvo smatra dogodek v pododseku železniškega odseka zbornice poslanec — glej včerajšajo »Elinost« — jako resnim. Več na listov izraža mnenje, da bi moral minister Wittek vsled tako sklistantne nezaupnice odstopiti, ako ima le količkaj spoštovanja do parlamenta in do — sebe. Minister Wittek da ne bi smel nikakor riskirati da bi mu tudi plenum železniškega odseka izrekel tako nezaupnico, kar je zelo možno z ozirom na precedenčni slučaj, ko je že poprej nemški poslanec Skene brezobzira odžigal v parlamentu dejstvo, da so se daleč prekoračili krediti za gradnjo železnice. Ni pa samo dejstvo prekoračenja, ki ogorča poslance in javno mnenje, ampak tudi način, kakor se sedaj minister Wittek izgovarja in opravičuje. Skriva se namreč za hrbet dra. Koerberja. Dr. Koerber da je, kriv, ki da ni hotel dovoliti, da bi bil on prišel pred parlament s predlogo za odobrenje onih kreditov. Možko gotovo ni to, ako se aktivna ekscelesca skriva za hrbet padše ekscelesce, ki ni več odgovorna parlamentu, in ki jej parlament tudi ne more blizo. To je nekako podobno postopanju obtožena v sodni dvorani, ki bi hotel valiti krivdo na kakega mrtvega, ki se, seveda, ne more zbrantiti. Sicer pa tudi listi, ki energično reklamirajo odstop ministra Witteka, sodijo, da bržkone ne pride do tega. Wittek je mož iz ostaline Koerberjeve, torej iz šole, kjer nauk o dolžnem spoštovanju do parlamenta ni bil ravno obligaten predmet. Tako je n. pr. tudi sedanji finančni minister dr. Kosel najnepopularnejši ne le med sedanjimi ministri, ampak med vsemi, kar je imela država finančnih ministrov v svoji ustavni dobi. In vendar je gotovo, da ekscelesca Kosel ne izvede konsekvence iz te najintimnejše — nepriljubljenosti, dokler mu ne dopoljšje modre pole.

Praska »Politik« pravi, da je gospod Wittek doživel najobčutnejši poraz, a s tem

je zadobil pljusko ves upravni sistem železniškega ministerstva. Ali tudi praški list dvomi na tem, da bi gospod Wittek hotel izvajati kake konsekvence.

Ogrska kriza.

Danes došli nam dunajski listi potrjajo, da se deluje sedaj na sestavi poslovnega brezbarvnega ministerstva. Ta prizadevanja da ne kažeje sicer še vidnega napredka, ali pogajanja med raznimi sicer nasprotnimi si strankami da so nekako dobro znamenje v tem pogledu. S sestavo takega poslovnega ministerstva se hoče dobiti vlado, ki bo začasno vodila tekoče posle. Z imenovanjem iste pa da se zateza zato, da se koalirani opoziciji dovoli še ena prehodna doba in žnjo prilika, da se premisli in odjenja. Kakor pa stoji stvari, se more to mnenje označiti kakor zelo optimistično. Grešlo se je pač neprestano od leta 1867. sem in vrsta grehov dozoreva svoj naravni sad.

Da se ni nemadjarških narodnostij tako potisnilo ob tla, da se jih ni neusmiljeno izročilo krempljem madjarskim, ki so jim kratili sleherni svobodni dih, in da se je tem nemadjarским narodnostim ohranila vsaj relativna politična moč in da niso odločilni krogi vsprejeli aksioma, da je na Ogrskem le en sam političen narod, ki je madjarski, da se ni toliko grešilo, ne bi bilo prišlo oholo madjarstvo nikdar v položaj, da bi se tako drzno postavljalo po robu proti vsem činitelem v monarhiji. In kar je najusodnejše za »Dunaj« postavljajo se po robu z vsa nado do popolne zmage.

Drobne politične vesti.

Pametna odredba. — Zagrebško »Hrvatsko Pravo« javlja, da izide kmalo vladna naredba, s katero bo odpravljena uporaba raznih naslovov, kakor so »prezvetli«, »velemožni« itd. ter se bo smelo za naprej rabiti le jednostavni naslov »gospod N. N.« za vse vladne dostojanstvenike in uradnike.

Nov madjaronski list. Iz Zagreba pišejo, da snuje narodna (madjaronska) stranka nov list. »Narodne novine« ostale bi samo kakor uradni list.

Novo makedonsko glasilo. V Sofiji je prišel izhajati nov list »Balkanski kurir«, ki ga izdaja pristaš makedonske notranje organizacije. List se hoče boriti za program notranje organizacije po geslu: Makedonija Makedoncem!

Kontreadmiral Pietruski v Carigradu. Na predvčeršnjem dnevu na avstro-ogrskem poslaništvu je poslanik baron Calice napil sultanu, veliki vezir pa cesarju Fran Josipu. Danes so prisostvovali Selamliku baron Calice, kontreadmiral Pietruski s spremstvom, členu poslanišva, častniki »Szigetvára«, ki niso bili v službi in 65 mož, ki so z godbo na čelu marširali pred sultanovo palačo. Ko je sultan šel v mošejo, je godba igrala turška himno; moštvo je petkrat zaklicalo »hura«. Sultan je bil presenečen ter se je milostno zahvalil. Po selamliku so bili baron Calice, kontreadmiral Pietruski in vsi navzoči častniki eskadre vsprejeti od sultana v avdijenci. Sultan je izrazil svoje veselje o navzočnosti častnikov eskadre svojega najboljšega prijatelja. Vsi častniki »Szigetvára« so bili odlikovani, navzoči oddeleki vojakov in moštvo glasba so prejeli kolajne Liakat. Za zvečer so baron Calice in kontreadmiral Pietruski s spremstvom in členu poslanišva zopet povabljeni na diné in na gledališko predstavo v palačo Hidz. Sultan je izrazil željo, naj pride tudi godba eskadre, da bo svirala. Radi tega vabila izostane nameravana svečanost na nekem Lloydovem parniku.

Domače vesti.

Dohod »Glasbene Matice«. Posebni vlak je došel v Trst natančno ob označeni uri, ob 9. uri 56 m. Na peronu se je zbrala množica tržaških Slovanov iz vseh slojev, na čelu jim odbor društva »Narodni dom«, tako, da je bil širni peron ves zaseden. Dohod vlaka so čakajoči pozdravili živahnimi živoklici.

Dospela mile goste je pozdravil predsednik društva »Narodni dom«, g. dr. G. Gregorin, prisrčnim nsgovorom, približno takole:

Velečastita gospoda predsednik in pevodnja »Glasbene Matice«, slavni pevski zbor, mili gostje ljubljanski! — Vroča želja tržaških Slovanov, da pozdravimo v svoji sredi

v novosezidanem »Narodnem domu« ljubljanske »Glasbene Matice« se je danes izpolnila. Našej prošnji, da nam da »Glasbena Matice« čim prej priliko se naslanjati na nje-nej umetnosti, se je ista najljubezniveje odzvala ter se v imenu tržaških Slovanov najsrčneje zahvaljujem na tem dokazu bratske ljubezni.

Tržaški Slovani, akoravno so v neprestanem boju za narodno ekzistenco, so ljubitelji glasbene umetnosti; v dokaz Vam bodi, da obstoja v Trstu in okolici 17 pevskih društev. Vsa ta družina in ž njo vsi Tržaški Slovani se radujejo na prihodu »Glasbene Matice« ter se veselé triumfov, katere bo slavila slovenska umetnost v Trstu današnji in jutranji dan. Istotako se veselé tržaški Slovani prihoda drugih milih gostov, nepevcev, iz Ljubljane, ki so se priključili »Glasb. Matice« in kateri so nam s tem podali dokaz bratskih simpatij za boj omike ob Adriji. Seveda pri naših razmerah ne morete pričakovati sijajnega in šumnega sprejema, a kar moremo, to Vam damo, svoje srce. Naše srce bodi Vaše in navdušenje, s katerim Vas sprejme naše občinstvo bodi dokaz naše bratske ljubezni do Vas. Kličem Vam iz vsega srca »Dobro došli!« »Živeli mili ljubljanski gostje!«

Ko je govornik završil je množica zopet pozdravila goste živahnimi živoklici in mahanje s klobuki.

Na pozdravu se je zahvalil predsednik »Glasbene Matice«, gospod prof. Stritof, krasnim govorom, nošenim od idealnega navdušenja. Mi smo — je rekel nekako — vojska, ki pa ne nosi mečev, ampak naše orožje je pesem, ki služi idealom in zvišeni ideji. Verjemite nam — je vzkliknil govornik sonornim glasom — da se je »Matice« radostno odzvala Vašemu povabilu. Izrekel je nado, da se v teh dveh dneh duše izletnikov spojé z dušami tržaških Slovanov v najdivnejo harmonijo.

Tudi temu govoru sledili so viharni »živio klici« na peronu zbranega občinstva, na kar so ljubljanski gostje, katerih je bilo 572, kakor smo doznali na postaji, odkorakali proti »Narodnemu domu«. Pred postajo zbrana množica tržaških Slovanov je pozdravila prve goste, ki so se prikazali zopet živahnimi živio klici. V »Narodnem domu« in v bližnjih hotelih so se nastanili pevci in pevke, a drugi gostje v oddaljenjih hotelih. Ob 11½ je bila glavna skušnja v dvorani »Narodnega doma« skupno s tukajšnjim vojskajnim orkestrom; trajala je do 1 in tri četrt ure pop. Potem je bil obed večega dela gostov v »Hotelu Balkan« a manjšega dela po raznih restavracijah. Ob treh popoldne se je vkrealo okolo tristo gostov na parniku »Petka« in sicer na pomolu »Giuseppina«. Parnik je vozil do Miramara, potem proti Piranu in nazaj do omenjenega pomola, kamor je prispel ob 6. uri zvečer.

Kakor se nam poroča, so na Proseku in na vseh postajah od Nabrežine naprej pozdravljali ljubljanske goste s zastavami, a vlak se ni nikjer vstavil.

Sedaj bi nam bilo poročati o koncertu in o vspehu istega. O materialnem vspehu naj zadostuje, da povemo, da so bili predvčeršnjem prodani že vsi sedeži, a da so bila včeraj pred početkom koncerta prodana vsa stojišča, tako, da je moralo okolo 200 oseb oditi, ker niso dobile vstopnic. Dvorana je bila polna do zadnjega kotička ter je bil pogled na maso uprav veličastven. Sedaj bi nam bilo poročati o umetniškem vspehu, a tu nam, navadnim kronistom, zastaja pero. Umetniško kritiko o koncertu moramo prepustiti našemu muzikalnemu referentu ter jo prinesemo v jutrajnji številki našega lista. Poročati nam je le o moralnem vspehu, o utisu proizvajanj »Glasbene Matice« na občinstvo. Ta vspeh označujemo s konstatacijo, da je sledil vsaki pesmi viharen aplavz. Od zborov so želi največ pohvalo razun našemu občinstvu priljubljenih slovenskih narodnih pesmi Foersterjeva »Ljubica«, karakteristični pesmi Lajcovica »Bolest kovač« in »Napitnica«, »Srbsko-makedonske narodne pesmi« in Ohrida in posebno divno izvajan Nedvedov mešan zbor »Nazaj v planinski raj«. Solisti nja g. ca Mira Dev je žela s svojim ljubkim glasom in finim prednašanjem burno pohvalo ter jej je bil izročén lep šopek. — A tudi solist g. Batteto je s svojim krepkim in polnodnečim basom navdušil občinstvo tako, da je moral po trikratnem posivu na oder dodati še eno pesem. Na koncu koncerta je vse občinstvo prirejalo burne

ovacije g. Hubadu in pevskemu zboru ter kar ni hotelo biti konca navdušenemu pliskanju in klicanju »Živio Hubad«, »Živela Glasbena Matice« ter mahanju robei in klobuki, čemur so se odzvali vidno presenečeni po tski živahnosti južne krvi pevci in pevke istotako z mahanjem z robei. Lz težko in polagoma se je ločilo občinstvo iz dvorane, kakor da ni hotelo verjeti, da je koncerta konec.

Za današnji koncert ob 4. uri pop. ki bode nadkrijeval včerajšnjega glede izbranih glasbenih komadov in pri katerem sodeluje popolen vojski orkester, se kaže istotako živo zanimanje, kakor za prvega ter ni dvoma, da bode tudi jutri dvorana razprodana. Včeraj zvečer so bile razprodane vse lože vsi sedeži na galeriji a v pritličju je bilo za prodati samo še 30 sedežev. Prepričani smo, da se tekom jutra prodajo še ti zadnji sedeži. Kdor želi sedež naj se torej pčuri a istotako bi svetovali občinstvu, posebno onim, ki včeraj niso mogli dobiti vstopnic, da si jih rano preskrbe.

Ljubljanski gostje odidejo neoj ob 9. uri 20 minut. Na kolodvoru se poslove od njih tržaški Slovenci.

Dr. Ernest Spadoni, ki se je bil nedavno odpovedal kakor člen mestne delegacije, je svojo odpoved zopet umaknil. Torej zopet komedija.

Odobren sklep mestne delegacije. — C. k. namestnik je odobril sklep mestne delegacije, da kupi občina od gruntovne parcele št. 690 (kjer se poruši stara hiša in zgradi nova) v svrhu regulacije C. r. sa, 85 štirjaških sežajev tal, za 133 875 kron.

Za veliki koncert Ondriček. Teh dni priobčimo obširnejši članek o zgodovini koncerta (kakor skladba). S tem bomo skušali pokazati, da take skladbe niso samo za glasbene naobražene ljudi, ampak je tudi v obče pristopen vsakomur.

Francozka vojna ladija v Trstu. Danes ob 8. uri zjutraj pride iz Banetek francoska šolska vojna ladija »Duguay Trouin«.

Kazenska razprava in znani poročajo z Dunaja, meseca maja in sicer na Dunaju.

Narodni skandal. Oziroma na dopis, priobčen v našem listu iz Postojne pod gornjim naslovom, v katerem je bil zabeležen škandal, dogodivši se z imenovanjem Nemea za službovanje v tem izključno slovenskem okraju, in škandal, da v upravi postojnske jame pošuje Italijan, pripominja praška »Politik«: Ko se je bil povodim sokolske slavnosti leta 1903 priradil velik obisk Slovencev v jami, so bili obiskovalci uprav gnani pod orožniški nadzorstvom po velikih prostorih in električna razsvetljava je funkcionirala tako slabo, da so morali obiskovalci polovico jame ogledovati ob luči sveč. Uprava jame je bila poverjena nekemu Italijanu. Slovenski politiki pa so preveč zaposleni po svojih strankarskih skrbih, da bi se mogli brigati za take »malenkosti«.

Električni tramvaj v Gorici. V zadnji seji gorističnega mesta je izročil občinski odbornik Miluteh županu načrt za napravo električnega tramvaja v Gorici, ki bi vozil med novo železniško postajo in postajo južne železnice. Stroški so proračunjeni na 364 000 kron.

Usodna hiša. V Žabnicah na Koroškem se je obesil v hlevu posestnik Matej Ape na istem kraju, kjer je pred 13 leti zidavil svojo ženo. V 20 letih je to pri isti hiši že četrti samomor, oziroma umor.

Konsumno društvo v Rojanu. Iz računskega sklepa za upravno leto 1904. posnemljemo:

Stanje deležev dne 31. decembra 1904. je bilo 77. Društvo je imelo v letu 1904. dohodkov K 26405.02, stroškov K 24294.87. Saldo blagajne dne 31. decembra 1904. K 2110.15. Čisti dobiček za leto 1904. znaša K 1742.30. Promet v letu 1904. znaša K 50699.89.

Društveni denar je plodonosno vloženo v »Tržaški posojilnici in hranilnici« in »Cassa di risparmio Triestina«.

Razpis gozdnega pomočnika. Na političnem upraviteljstvu na Primorskem je podeliti službo gozdnega pomočnika.

Služba gozdnega pomočnika, s katero je spojena plača letnih 800 kron in potni pavšal 200 kron, je provizorična in podeli se proti trimesečni odpovedi.

Gozdni pomočnik nima sicer prava do definitivne državne službe, vendar sme pričati

kovati, da se ga imenuje c. k. gozdnam oglednikom v slučaju, da zadovolji službi in doseže zakonito sposobnost za gozdno varstvo in gozdno tehnično pomočno službo.

Prositelji za omenjene službe imajo predložiti svoje lastnorodne prošnje do 30. aprila t. l. temu namestništvu in dokazati svojo šolsko izobrazbenost kakor tudi, da so večji nemškemu, hrvatskemu ali slovenskemu in eventualno talijanškemu jeziku.

Veliki koncert Ondriček. V soboto se torej predstavi tržaškemu občinstvu Fran Ondriček, virtuoz svetovne slave, da največji živeči virtuoz na godli. — Ne oziraje se na naš narodni ponos, ki se o tej priliki povzdigne do največjega sijaja — pozdravili bomo v naših prostorih slavljenega slovenskega umetnika. Koncert Ondriček bo brez dvoma veličastven in umetniški dogodek prve vrste prve naše sezone. Zdi se, kakor da je društvo »Narodni dom« hotelo s koncertom Ondrička ovenčati vspeh te nadobudne sezone. Ne dvomimo, da bo slavni umetnik našel v Trstu tisto navdušenost in tisti mnogostevilni obisk, kakoršnega je on tudi pri tujih narodih navajen.

Požar. V Bukovici na Goriškem je pogorela hiša in hlev Fr. Abramiča, Jos. Špacapanu pa lopa. Abramiču je sgorelo tudi mnogo premičnih, gospodarskega orodja in sena; zgorel je tudi konj, 2 kravi in prešiči. Abramič ima škode okolo 16.000 K, Špacapan pa okolo 400 K.

Umrli je v Gorici umirovljeni profesor tamšnje gimnazije K r a i n z. Pokojnik rodom Goričan, je nekaj let služboval na pazinški, potem pa na goriški gimnaziji. Pri vseh učencih je ostal v najboljem spominu.

Goriška deželna hipotekna banka izkazuje za prvo poslovno dobo 14.630.271 K 98 stot. prometa. Vgotovljenih posojil je 331 v znesku 1.778.000 K; prabitik znaša 5911 K 98 st. Posojila so dobili največ mali posessniki.

Dragi grobovi. Mestni svet goriški je v svoji zadnji seji določil cene za grobe prvega in drugega razreda na goriškem pokopališču; in sicer se je določila za prvi razred cena 2000 K, za drugi 1000 K. Za goriško pokopališče, ki je, kakor znano, lučnato in močvirnato, so to pač prevelike svote!

Dve sestri sta se ustrelili. V Celovecu so živeli že več desetletij popolnoma zise sestri Valerija, Krescencija in Lujiza grufice Zisa pl. Zianeberg, stare 56, oziroma 65 in 70 let. Njih starši so bili svojočasno bogati, a so v 70. letih vsled znanega velikega borznega poloma, takomenovanega — »krah«, izgubili vse premoženje. Trije bratje so padli v vojni. In tako so živele sestri ločene popolnoma od sveta ter se preživljale s težnim delom. Dne 20. t. m. je umrla sestra Krescencija vald tuberkuloze, a ob njenem mrtvaškem odru sta se ustrelili ostali dve sestri.

450 novčičev ukradenih. Včeraj popoldne meje 4. in 5. uro so neznan tatovi ulomili v mesnico Frana Pellaria, ki se nahaja v ulici dell'Acquedotto št. 34, ter so iz nekega predala ukradli vrečico, v kateri je bilo za 9 kron samih bakrenih novčičev. Kako da so mogli tatovi to tatvino izvršiti, ne da bi jih kdo motil, to je zagonetka, ki je ni mogoče rešiti. Tatvina je bila namreč izvršena meje 4. in 5. uro, a mesnica se nahaja na Acquedotto, ki je ob onej uri poln štaleev. Poleg tega so trije klesarji delali ravno pred vratmi mesnice, a niso videli ni kogar, ki bi bil ista vrata odpiral. A to še ni dovolj. Lastnik mesnice, g. Fran Pellaria je sedel v kavarni Rosetti ter je od tam skoraj vedno gledal mesnico, ki se nahaja uprav nasproti kavarni, a niti on ni videl tatov. Da li so tatovi imeli na glavah čudotvorne kape, ali v ustih koščice iz repa črnega meška, ki — kakor trdi pravljica — store človeka nevidnega?

Razne vesti.

Ruske železnice. Koncem minolega leta je bilo v Rusiji 56.357 verst železnice (ena versta = 1068 metrov). V minoletem letu je bilo izročeno prometu 1028 verst novih prog in 50 verst dvotračne.

Jules Verne, ki je v petek umrl v Amiensu, se je rodil dne 8. februarja 1828 v Nantesu na Francozskem. V Parizu se je učil prava, toda največ se je bavil s prirodnoznanstvom in potopisi. Pisati je pričel že rano ter je sestavil par komedij in opernih libretov, ki pa niso imeli vspeha, pravo žico pogodil je še le v svojih romanih. Prvi njegov roman: »Pet tednov v balonu« je napisal leta 1883. Roman je sijajno vspel. Nato je pričel pisati v svojem znanstvenofantastičnem stilu vsa vrsta romanov. Najbolj znani so: »20.000 milj pod morjem«, »Pot okolo zemlje v 80 dneh«, »Otroci kapetana Granta«, »Skrivnostni otok« itd. — Nekaj njegovih romanov je prevedenih tudi na slovenski jezik. Verne je s svojimi romani obogatel in postal slaven.

Kubelik pri papežu. Iz Rima poročajo, da sta bila znani češki virtuoz na godli Jan Kubelik in njegova soproga vprejeta od papeža v privatni avdijenci.

Vspreh knjige. Teh dni mine ravno 50 let, odkar je izišel Scheffelov roman »Eckehard«. Ta roman je v tem času doživel 214 izdaj in razpečalo se ga je 312.000 izvodov. Preveden je tudi na francozski, holandski in danski jezik.

Iz statistike nemškega cesarstva. Po najnovejem popisu ima Nemčija 56.367.178 prebivalcev. Na 1000 prebivalcev pride 625 1 luteranov, 360 5 katoličanov, 3 7 drugih kristjanov, 10 4 Židov in 0 3 drugih vernikov. V porenških pokrajinah, v Šlesiji, v Vestfaliji, Poznaniju in v zapadni Pruski so v večini katoličani.

Največe morske globočine. V sredozemskem morju ni večje globočine nad 3500 metrov. V Atlantskem oceanu se tla redkokrat znižajo pod 6000 metrov. Največe znane morske globočine se nahajajo v Tihem oceanu. V obče se sedaj šteje 43 znanih kotlin, ki so označene na zemljevidih kakor posebne globočine. Od teh jih 24 pade na Tih, 15 na Atlantski, 3 na Indijski ocean in ena na Južno ledeno morje. Merjenja so dokazala, da meri 8 teh globočin nad 7200 metrov. Najglobljeja sedaj znana globočina tal je Aldrihova globočina, vzročeno od kermadeških otokov v južnem Tihem oceanu, severovzhodno od Nove Zelandije. Ta globočina meri 9429 metrov. Ista ne leži torej mnogo nižje, kakor najvišja gora nad morsk gladino (8840 metrov). Med obema tema točkama znaša torej razlika višin 18.269 metrov.

Gospodarstvo.

Občni zbor zavarovalne družbe »Assicurazioni Generali«.

V soboto, dne 18. t. m., popoldne je imela zavarovalna družba »Assicurazioni Generali« svoj občni zbor za poslovanje leta 1904.

Prad prehodom na dnevni red se je počastil spomin umrlih členov Mavricija Jokaja, ki je umrl dne 5. maja 1904, in prof. dr. viteza Augusta Franchettija, ki je umrl koncem meseca februarja.

Iz vódstvenega poročila, prečitanega po glavnem tajniku, commendatorju Edmondu de Richetti, smo posneli nastopne podatke:

V oddelku »za požare« je bilo družbi vplačanib K 22.391.739 za premije, od katerih se je rezerviralo K 9.447.372 za konec leta tekoče rizike. Škode po požarih so znašale tekom leta 1904. K 14.716.250. Listnica »Vaglias« za premije proti požarom, ki se imajo družbi vplačati prihodnja leta, presega 90 milijonov kron.

V oddelku »Transporti« je bilo družbi vplačanib za premije K 3.646.057.

V oddelku »na življenje« je produkeija novih zavarovanj presešla višino, ki se je dosegla minolega leta: Bilo je prijavljenih 17.194 predlog za zavarovanje za kron 119.030.484; ter je bilo izdanih 14.696 polic za K 102.307.613. Četi povisek veljavnih zavarovanj je bil za K 54.024.284; tako, da so koncem leta 1904 v veljavnosti ostala za varenja znašala ogromno svoto kron 710.811.866 zavarovanih glavnic in kron 1.172.628 letnih dosmatnih rent. Rezerve v oddelku »na življenje« so koncem leta 1904 dosegle svoto K 190.337.407.

Povisek vrednosti vrednostnih papirjev, ki jih poseduje družba in ki je dejav v re-

servo za osciliranje vrednosti, je znašal K 1.920.937. Omenjena rezerva za osciliranje vrednosti znaša skupno K 18.699.899 nasproti K 171.617.243 vrednostnih papirjev, ki jih poseduje družba.

Pomožna in pokojninska blagajna za družbine uradnike je tudi obogatela: koncem leta 1904. je dosegla glavnic K 4.281.516 z 978 udeleženci.

Splošni dobiček poslovanja leta 1904. znaša K 3.527.121.41, od katerih pripada zavarovancem na življenje z udeležanjem na dobičku K 943.879. Nadalje je bilo nakazanih K 425.090 12 nepremičninski Rezervi in Rezervi za kompenzacijo depresije na obrestih. Bila je slednjič določena razdelitev dividende v svoti 400 frankov v zlatu za vsaki delež, katera svota je izplačljiva od 20. t. m. dalje.

Garancijski fondi znašajo K 247.497.914.42 in so investirani na sledeči način: 1. Nepremičninska lastnina in hipotekna posojila K 38.468.591.65; 2. Posojila na družbine police »življenje« K 26.002.699.07; 3. Posojila na vrednostne papirje K 750.570.92; 4. Vrednostni papirji K 172.857.054.11; 5. Menice v listnici K 946.236.23; 6. Obligacije delničarjev K 7.350.000—; 7. Depoziti pri bankah. Blagajna in razni dolžniki manj upniki K 7.122.762.44.

Prečitano je bilo poročilo revizorjev Jusipa pl. Burgstaller B. dischini, barona Alberta Treves pl. Bonfili in barona Petra pl. Murguga, ki izraža popolno zadoščenje za vzorno funkcioniranje razsežnega podjetja.

V dopolnilni volitvi družbinega zastopstva je bil izvoljen upravnim svetnikom g. Angel od Josipa Luzatto iz Trsta.

Zadnje brzojavne vesti.

Demisija italijanskega ministerstva.

RIM 25. Danes predpoludne se je vrnil ministerski svet, ki je sklenil predati demisijo kabineta. Nato se je podal Tittoni h kralju, da mu predloži demisijo. Odstop kabineta se še danes predloži parlamentu.

RIM 25. V seji zbornice je minister Tittoni pričel demisijo kabineta ter je prosil, ne bi se zbornica odgodila. Na to je bila seja zaključena. Ministerstvo ostena radi rešitve tekočih poslov do kraljeve odločitve v službi.

2 meblirani sobi se oddasti v Rogjanu. — Krasen razgled na morje. Glasovir na razpolago. Kje pove upravništvo »Edinost«.

Restavracija
„Alla Città di Francoforte“

ulica Molin Piccolo št. 17

vogal ulice Saverio Mercadante št. 4 (ex Piazza della Zouta)

toči izvrstno in vedno sveže

šteinfeldsko pivo
kakor tudi dobra in pristna vina.

Kuhinja vedno z dobrimi jedili
preskrbljena.

Postrežba točna in cene nizke.

Se toplo priporoča

Rudolf Szoboszlay
gostilničar.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom
priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori št. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlja se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Ponos vsake gospodinjice je dobra kava.

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravila kavina piščica.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavoje z imenom »KATHREINER«.

trstven okus kave dosežete s primestnim

Vydrove žitne kave

POKUSITE! — Vsaka dragovljina. Pošilja 5 kg pošiljka 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“
vsak odpravlja vsako požarno nesrečo.

Vydrove žitna kava Avic Praga-III.

SVOJI K SVOJIM!

Prva klet dalmatinskih vin
Biliškov & Arambašin
v TRSTU, ulica Sanita 22.

TRANSITNA ZALOGA
Lastni vinogradi in nasadi oljk v Kaštelu v Dalmaciji.

Na zahtev se pošilja na dom v steklenicah ali sodčehkih.

Y manufaktorni prodajalni
Alojzij Galberti
ulica Barriera vecchia 13.

Za bližajočo se jesen in zimo!
Zaloga blaga same novosti
iz tu in inozemskih tovarn

Izbera moškega in ženskega blaga
(drap, de dame); zimске volnene srajce, maje, jüger, mornarske iz dlakastega bombaža ter vsakovrstne za gospe in otroke.

Izbor
fuštanja najnovjših barv in risanih kakor tudi flanela x Lawatennis Odeja od volne ali imbotirana. Židane in volnene ovratnice ier rute od gl. 1-20 više

Izbor delavskih hlač in srajc.
Posebnost: Drobničarjeva z krojačo in šivilje. — Sprejema naročila moških in ženskih oblek ter perila.

Najzmernejše cene.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52 A
(v lastni hiši)

ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko postojanje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franco.

Trehubohol, slabosti, napanjanje za bljuvati, pomanjkanje volje do jedi, zaprtje, rezavica, krču podobna ali nervozna stanja provzročajo hude posledice, ako se jih zanemarija. — Zdravniška priznanja in 60.000 zahvalnih pisem priporoča v takih slučajih Fellerjeve Eshabarbara kroglice se znamko „Elsa-Pillen“ — 1 ovitek (6 škatljic) K 4; vdobi se nadalje pri tvrdki

E. V. FELLER v Stubici, Jelisavin trg, Hrvatska.

Za 5 K 12 malih ali 6 velikih steklenic Fellerjeve rastlinske esence tekočine se znamko:

Feller-Elsa-Fluid

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvo.

Piazza Caserma šte. 2. I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%.
 Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
 Posojila daje samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5¹/₂%, na menjice po 6%, na zastave po 5¹/₂%.
 Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.
 Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
 Ima najmoderneje urejene varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
 Poštno hranilnični račun 816.004.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.

Narodni kolek je

vdobiti pri upravi

„Edinost“

Manifakturna tvrdka BERTOLI & SBUELZ

Piazza Barriera vecchia 2 in ul. Nuova 38 (naspr. palači Salem).

ponuja za zimski čas

fuštanj velleur z novimi risanjmi od 25 novč. više

kotenina navadna za rjuhe 13 " "

bela 18 " "

bom' ažna flaneleta po 18 " "

Velika zaloga žepnih rut, volnenih in svilenih ovratnic

Diakaste zimske srajce za moške in ženske.

Bogat izbor najfinjšega blaga za ženske obleke, vse po konkurenčnih cenah.

Filijalka ul. Nuova št. 38

„Al Trifoglio“

Niko von Perrelli

TRST — ul. Valdirivo 25 — TRST

(zraven zaloge buteljg g. Hackerja.)

Izbera vsakovrstne perutnine, puranov, rac, gosij, piščancev in piščet, divjačine ter okajenega mesa iz Prage in Gradca.

Izvoz jajc, divjačine in volovskega mesa.

Tomaževa žlindra

(na debelo in drobno)

Nova krma „Melassit“

za konje, vole, krave, prašiče.

Kilo po 20 stotink.

Vreče od 50 kg. K 8.

Prodaja

HUBER & Comp. v TRSTU

v ulici Madonna št. 7 (nasproti bivšemu parnemu mlinu).

Šumeči limonadni

bomboni in imberno pivo

dajajo najboljši špirita prosto ljudsko pijačo, ki zdravje jako povspešuje.

Pristni le s to znamko:

Vdobivajo se povsod.

Le s to znamko pristne priporoča

tovarniško delniško društvo za orijent. sladkorno blago in čokolato

(prej A. Maršner) PRAGA - Kralj. Vиноohrađy Pízenka.

Pekarna, sladničarna in tovarna biškotov

Vinko Škerk

TRST — ulica Acquedotto št. 15 — TRST

Filijalka v ulici Miramare št. 13

Raznovrsten kruh, moka prvih tovarn, sprejema naročbe na najfinjši pečivo ter dostavlja kruh na dom. Za obilen obisk se toplo priporoča cenj. občinstvu.

Novo prodajalnice jestvin,

založeno z blagom prve vrste kakor kavo, sladkor, olje, milo, belo in turšno moko, otrobe itd. itd. priporoča

Andrej Šuc

Trst, ul. Media 56 (zraven ul. R. ssetti) Trst.

Barriera vecchia 21 I. n.

Leon Doreghini v Trstu

Velika zaloga pohištva, manufaktur in tapetarij.

Prosi se za obisk. — Obširno dovoljuje kredita.

100.000 klafst stavbnega zemljišča od 50 klfr. naprej in mnogo novih in starih hiš je na prodaj. Trošt, »kavarna Balkan« Trst.

Meblovana soba se odda takoj v ulici Farneto št. 49, vrata 8 (desno).

Leon Fano

TRST

ulica Nuova 42

zlatar in draguljar

prodaja, kupuje in zamenjuje zlatanino, srebrnino in dragulje; sprejema poprave po najzmernejših cenah ter prodaja na mesečne obroke proti solidnemu jamstvu.

Ivan Petelin

tovarna testenin

TRST

ul. S. Francesco d'assisi 47

Izvrstno jedilno olje

po 28 novč. liter v novi prodajalnici

A. BERINI & A. STRINGARI

ulica di Torre bianca 45.

Kis, milo, sveče in soda.

Jedilno olje po 28 novč.

Manifakturna trgovina

Ambrosich & Modric

TRST - ul. Belvedere 32 - T ST

Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 novi. Fuštanj velleur od 27 novč. dalje, bel, siv in plaket fuštanj. Kotenina bela in siva. Maje, staji in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala preproge za mej posteljo. Kravate, srajce za moške in ženske. Krila, ugovice, čipke in zamet, kakor tudi raznovrstne drobnarije.

Najboljša, najlepša, najcenejša ura sedanjega časa!

Pristne Roskopf-Savonnet od double zlata remontoir na sidro

so najnovejše Roskopf ure. Te ure imajo izvrstno in zjamčeno precizijsko kolesje na sidro in imajo 3 odskočne pokrovec od double zlata z dvojno prevlago. Double zlato, je zlatu podobna kovina, koja se nikoli ne spremeni. Te ure so zbog krasnega dela posebno občudovane ter se ne ločijo od pristnih zlatih ur.

Cena 5 gld.

K tej spadajoča verižica od dvojnatega double zlata za gospode gld. 1.50. Vsaki uri je priloženo pismo za 3 letno jamstvo. Razpošilja se le po povzetju

JOSIP SPIERING, Dunaj I., Postg. 2-45.

Intabulacije

(Vknjižbo)

za TRST in okolico po 4³/₄ o

proti odplačevanju od 1. do 60 let daja

HENRIK GIBERTI

lastnik »Prvega avtoriz. posredovalnega in koncesijoniranega zavoda« z odobrenim tarifom, z razpisom vis. ces. kr. namestništva št. 29.460 III.

Obenem tudi oblastveno poobl. zavarovalni agent in upravitelj hiš in zemljišč vsled dovolitve mest. magistrata št. 14.245 kakor tudi

GLAVNI ZASTOPNIK

Vzajemno zavarovalne banke „Slavija“

TRST ul. Vincenzo Bellini št. 13 I. n. — Telefon št. 1567.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

Z znamko „JELEN“

Varstvena znamka.

Ono je zjamčeno čisto in vsake brez škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares zjamčeno pristno, perilu neškodljivo milo naj pazi dobro da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“. Vdobiva se povsod!

JURI SCHICHT, USTJE na LABI.

Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju.